

ضمایر

ضمیر کلمه‌ای دستوری یا گرامری است که جانشین یک اسم یا عبارت اسمی می‌شود. ضمیرها انواع مختلفی دارند که مهمترین آنها عبارتند از: ضمایر فاعلی، مفعولی، ملکی، انعکاسی، اشاره‌ای، نامعین، نسبی و سؤالی که از این میان ضمایر فاعلی، مفعولی ملکی و انعکاسی جزو ضمایر شخصی به حساب می‌آیند.

- [ضمایر فاعلی](#)
- [ضمایر مفعولی](#)
- [ضمایر ملکی و صفات ملکی](#)
- [ضمایر انعکاسی](#)
- [ضمایر دیگر](#)

ضمایر فاعلی

	مفرد	جمع
اول شخص	I	we
دوم شخص	you	you
سوم شخص	he, she, it	they

چند نکته

۱- همه ضمایر شخصی (فاعلی، مفعولی و...) به استثناء it در مورد انسان به کار گرفته می‌شوند. (they هم می‌تواند به انسان و هم به اشیاء اشاره کند).

۲- ضمیر I همیشه بصورت بزرگ نوشته می‌شود، حتی اگر در وسط یک جمله بکار گرفته شود:

- Am I right?

ضمایر مفعولی

فاعل	→	مفعول
I	→	me
you	→	you
he	→	him
she	→	her
it	→	it

we → us
they → them

اگر چه این ضمایر را ضمایر مفعولی می‌نامیم، اما آنها به جز در جای مفعول در هر جای دیگری هم می‌توانند قرار بگیرند، مثلاً بعد از فعل یا بعد از یک حرف اضافه:

- Our teacher was angry with **us**. (معلممان از دست ما عصبانی بود.)
- Give **me** a ring tomorrow. (فردا به من زنگ بزن.)
- When he comes in, please tell **him** I phoned.
(هر وقت آمد، لطفاً به او بگویند که من زنگ زدم.)
- I'm older than **you**. (من از تو بزرگترم.)
- 'I'm hungry.' '**Me** too.' («من گرسنه‌ام.» «من هم همینطور.»)

یک نکته

هنگامیکه از ضمایر شخصی به همراه and استفاده می‌کنیم، مؤدبانه‌تر این است که ضمایر I و we را بعد از اسامی و ضمایر دیگر بکار ببریم:

you and I, my father and I, them and us

همچنین you را باید قبل از اسامی و ضمایر دیگر به کار برد:

you and your wife, you and her

ضمایر ملکی و صفات ملکی

ضمایر ملکی و صفات ملکی نشان می‌دهند که چه چیزی به چه کسی تعلق دارد.

	(I)	(you)	(he)	(she)	(it)	(we)	(they)
صفات ملکی	my	your	his	her	its	our	their
ضمایر ملکی	mine	yours	his	hers	-	ours	theirs

توجه داشته باشید که صفات ملکی همیشه قبل از یک اسم می‌آیند (به همین دلیل صفت نامیده می‌شوند) ولی ضمیر ملکی جانشین **صفت ملکی + اسم** می‌شود و می‌تواند به تنهایی به عنوان فاعل، مفعول و ... قرار بگیرد (به همین دلیل ضمیر نامیده می‌شود).

چند مثال:

- This is **my** book. (این کتاب من است.)
This book is **mine**. (این کتاب مال من است.)

- This is **her** purse. (این کیف اوست.)
This is **hers**. (این مال اوست.)
- Are those your pens? No, these are **his**. (ضمیر ملکی)

ضمایر انعکاسی

کلماتی که به **-self** و **-selves** ختم می‌شوند ضمایر انعکاسی نامیده می‌شوند و عبارتند از:

مفرد (-self)		جمع (-selves)	
خودم	myself	خودمان	ourselves
خودت	yourself	خودتان	yourselves
خودش (مذکر)	himself	خودشان	themselves
خودش (مؤنث)	herself		
خودش (اشیاء)	itself		

توجه داشته باشید که در ضمایر انعکاسی عمل به فاعل جمله برمی‌گردد و در واقع مفعول همان فاعل است:

- He cut **himself**. (خودش را زخمی کرد.)
- You should be ashamed of **yourself**. (باید از خودت خجالت بکشی.)
- Help **yourselves**. (از خودتان پذیرایی کنید.)
- We blame **ourselves**. (ما خودمان را مقصر می‌دانیم.)

استفاده از ضمایر انعکاسی برای تأکید

از ضمایر انعکاسی می‌توان برای تأکید روی یک اسم، ضمیر یا عبارت اسمی استفاده کرد که در این حالت بعد از آنها در جمله قرار می‌گیرند:

- I can do it **myself**. (من خودم می‌توانم این کار را انجام دهم.)
- **We** can repair the roof **ourselves**. (ما می‌توانیم خودمان سقف را تعمیر کنیم.)
- **The film itself** wasn't very good but I liked the music.
(خود فیلم خیلی خوب نبود ولی از موسیقی آن خوشم آمد.)

ضمایر دیگر

۱- ضمایر اشاره‌ای، شامل: these, that, this و those.

مثال:

- Is **this** your T-shirt?

۲- ضمایر نسبی، شامل: when, whom, whose, who, that, which و where.

مثال:

- The school **that** I went to is in the centre of the city.

٣- ضمائر پرسشی، شامل: when، where، why، what، who و whatever.

مثال:

- **What** time is it?

٤- ضمائر دوطرفه، شامل each other و another one:

مثال:

- They love **each other**.

٥- ضمائر نامعین، شامل nobody، nothing، someone، somebody، something، anyone، anybody، anything و no one:

مثال:

- **Nobody** knew what to do.